

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.37/8/2018.

A tanács tagjai: Dr. Telek Katalin közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Tomasovszki Tamás közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező:

KÖZGÉP Építő és Fémszerkezetgyártó Zrt.
(Budapest, Haraszi út 44.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Sárvári Tamás Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Sárvári Tamás ügyvéd
(Budapest, Csillagvölgyi út 4/G.)

Az ajánlatkérő:

BKK Budapesti Közlekedési Központ Zrt.
(Budapest, Rumbach Sebestyén u. 19-21.)

A közbeszerzés tárgya:

Budapest XXIII. kerület, GOH
(Grassalkovich út- Ócsai út- Haraszi út)
csomóponti felüljáró felújításának
kivitelezési munkái"

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 69. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen vissza a kérelmező részére 1.200.000.-Ft, azaz egymillió-kétszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

Kötelezi a Döntőbizottság az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Közbeszerzési Értesítő 2014/145 számában, 24975/2014. iktatószámom 2014. december 12-én ajánlati felhívást tett közzé, melyet a Közbeszerzési Értesítő 2015/9 számában, 2015. január 12-én, 967/2015. számon feladott korrigendummal módosított.

2. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás II.2.1. pontjában határozta meg a teljes mennyiséget az alábbiak szerint:

Vállalkozási szerződés keretében a GOH csomóponti felüljáró kivitelezési munkái az alábbiakban és a dokumentációban részletezettek szerint:

A GOH csomóponti felüljáró felújítása az északi oldalon lévő támfal vége előtt 23,15 m-re kezdődik és 521,08 m hosszon tart, a déli felhajtórámpa végéig. Magában foglalja a teljes szakaszon az aszfaltburkolat cseréjét, a felhajtó rámpákon az alaprétegektől kezdődően, a szükséges helyeken talajcseréssel együtt, a támfalak felújítását szegélycserével, a betonfelületek javításával, védőbevonat készítésével, a felüljárón a szigetelés teljes cseréjét, a szegélyek és a vízelvezetési rendszer átépítését víznyelőkkel elvezető csőrendszerrel, aknákkal, korlátok és vasúti védőháló cseréjét, dilatációs szerkezetek cseréjét, további dilatációk beépítését, felszerkezet alsó felületének és az alépítményeknek a tisztítását, betonfelületek javítását, valamint védőbevonataik elkészítését. Járulékos munkaként a közvilágítás elbontását, a bontott anyagok tárolását és visszaépítését, valamint a felújítás idejére ideiglenes közvilágítás kiépítését a felüljárón. A felújítási munkába beletartozik a hídfőkben lévő helyiségek szerkezeti és építészeti felújítása is, ajtók cseréje, betonfelületek javítása, tisztasági festés, padlócsatornák lefedése, belső elválasztó ablakrács korrózió elleni védelme. Az átvezetett Grassalkovich út forgalmának folyamatos fenntartása érdekében a hídon a felújítási munkákat félpályás lezárás mellett kell végezni. A nagyobb torlódások, dugók elkerülése érdekében a lezárt szakaszok hossza korlátozott, a forgalmi számítások alapján, egy-egy fél pályát 5 hosszanti szakaszra bontva lehet felújítani.

A részletes feladatlírást a dokumentáció részét képező műszaki leírás tartalmazza.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás II.3. pontjában a teljesítési határidőt 20 hónapban határozta meg.

Az ajánlatkérő az ajánlati felhívás IV.2.1 pontjában írta elő, hogy az összességében legelőnyösebb ajánlat értékelési szempontja alapján választja ki a közbeszerzési eljárás nyertesét. Megadta az értékelési szempont résszempontjait és súlyszámait a következők szerint:

Szempont	Súlyszám
Nettó ajánlati ár (Ft)	90
Teljesítési határidő (minimum 17 hónap maximum 20 hónap)	10

3. A 2015. február 3-i ajánlattételi határidőre 4 ajánlattevő nyújtott be ajánlatot a következők szerint:

Kérelmező (KÖZGÉP Zrt.) Nettó ajánlati ár: 430.269.146.- Ft

A-HÍD Zrt. -Strabag MML Kft. Nettó ajánlati ár: 668.155.765.-Ft

Colas Hungária Zrt. Nettó ajánlati ár: 679.350.974.-Ft

SWIETELSKY Magyarország Kft. Nettó ajánlati ár: 775.758.930.-Ft.

A bontási eljárás az ajánlatkérő közölte, hogy a közbeszerzés becsült értéke 921.451.393.-Ft.

4. Az ajánlatkérő 2015. február 13-án szólította fel az ajánlattevőket hiánypótlásra és az aránytalanul alacsony árra vonatkozóan kért indoklást. 2015. április 9-én a kérelmezőtől további indoklást kért.

„Kérjük, hogy adjanak további indoklást az alábbiakban felsorolt ajánlati elemekről, valamint ismertessék azok tartalmát megalapozó adatokat, valamint ezek objektív alapú és gazdasági ésszerűséget magában hordozó, az árat megalapozó indoklást nyújtsanak be a lent felsorolt ajánlati elemekre (szövegesen és számszerűsítve). Az indokolásnak objektív adatokon és objektív dokumentumokon kell alapulnia. A munkadíj esetében mutassák be a szakemberek foglalkoztatási jogviszonyára figyelemmel, hogy hány fő foglalkoztatását tervezték és azt, hogy milyen bér, adó és járulék összeggel számoltak, ezek nemenként milyen összeget tesznek ki, valamint térjenek ki az egyéb költségekre és a haszonra is.”

Kérte anyag- és munkadíj megbontásban részletesen kimutatni a felsorolt tételek egységárát. Az egyes tételekhez kapcsolódóan meghatározta, hogy milyen további adatok megadását és milyen részletezettséggel kéri: egyes tételek esetében kérte a munkaórák részletezését, bemutatását, alvállalkozói ajánlat figyelembevételével történő bemutatását, további részletezést, norma mértékek indokolását, egyes kedvező egységárak bemutatását.

5. A kérelmező a hiánypótlást, indoklást és felvilágosítást tartalmazó iratokat két kötetben nyújtotta be. Az I. kötet 1-3. oldala nem tartalmazott üzleti titkot, míg a II. kötet 4.-87. oldalait üzleti titoknak minősítette. A kérelmező a hiánypótlás II. kötetében részletekbe menően (83 oldalon) ismertette az áralkulációra vonatkozó indokokat, számításokat, a számítások alapját szolgáló adatokat.

6. Az ajánlatkérő az UTIBER Közúti Beruházó Kft.-vel megvizsgáltatta a beérkezett ajánlatokat, amely vélemény szerint az árak indokolása megfelelő és „nem találtak az ajánlattevők kizárására okot adó hibát az ajánlatokban”. A szakvéleményt műtárgyépítési szakértő és árszakértő készítette.

7. Az ajánlatkérő 2015. május 14-én felkérte a BKK Közút Zrt.-t annak megállapítására, hogy vizsgálja felül a rendelkezésre álló mérnökárat, illetve állapítsa meg a jelenlegi piaci viszonyoknak megfelelő becsült értéket. Kérte, hogy a legalacsonyabb összegű ajánlatot adó ajánlattevő árajánlatát és indoklásait figyelembe véve állapítsa meg, hogy az ajánlat aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz-e, illetve összegegyeztethető-e a gazdasági ésszerűséggel.

A szakvéleményt árszakértő, valamint a Sători Sándor Igazságügyi Szakértői Kft. szakértői csoportja végezte el okl. szerkezetépítő- és gazdasági mérnök, okleveles építőmérnök és építőipari technikus bevonásával. Mérnökárként összesen nettó 644.506.015.-Ft-ot állapítottak meg az általuk alkalmazott egységárak alapul vételével. Összehasonlító táblázatot készítettek, melyben összevetették a négy ajánlattevő árait a mérnökárral, azok eltérését a mérnökártól.

A szakértői vizsgálat módszerének ismertetése körében rögzítésre került, hogy a megbízó a szakértők rendelkezésére bocsátotta a közbeszerzési eljárás iratait, az ajánlati tervdokumentációt, a tervező által készített költségvetést és a beérkezett ajánlatokat. A szakértői munka során vizsgálták az ajánlati árak árszintjét a mérnökárhoz viszonyítva.

A szakvélemény összegzéseként megállapította, hogy a 4 ajánlatból három reális árszintet képvisel, míg egy ajánlat (1. ajánlattevő ajánlata) a Mérnöki Kamara ajánlásait is figyelembe véve kirívóan alacsony árat tartalmaz.

Végső megjegyzésként rögzítette, hogy a „A Magyar Mérnöki Kamara ajánlásai alapján kerülendők a kirívóan alacsony árat tartalmazó ajánlatok, tekintettel arra, hogy ezek esetén nem biztosított a megfelelő minőség, valamint egyéb veszélyekkel is számolni kell (pl. elhúzódnak határidők, szerződéses viták, utólagos módosítási igények, az alvállalkozói díjak visszatartása stb.)”

8. Az ajánlatkérő az összegzést 2015. június 3-án küldte meg az ajánlattevők részére, amelyben a kérelmező tekintetében megállapította, hogy a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pont alapján érvénytelen, mert aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. Indokolásában a bevont igazságügyi szakértő által elkészített elemzésre hivatkozott a becsült értéktől való - 37%-os eltérésre tekintettel.

Az ajánlatkérő nyertes ajánlattevőként A-HÍD Zrt. és STRABAG – MML Kft. közös ajánlattevőket nevezte meg.

9. A kérelmező 2015. június 10-én nyújtotta be a jogorvoslati kérelmét. A Döntőbizottság a D.371/14/2015. számú határozatában megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 77. § (1) bekezdését, és a Kbt. 69. § (3) bekezdését, ezért megsemmisítette az eljárást lezáró döntését és az eljárás lefolytatását a Kbt. 69. § megfelelő alkalmazásához kötötte.

10. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást folytatta és 2015. augusztus 14-én küldte meg az új eljárást lezáró összegzését, amelyet 2015. szeptember 2-án módosított.

A kérelmező ajánlatát az ajánlatkérő érvénytelennek minősítette, mert az ajánlatkérő tudomására jutott az ajánlatok újbóli bírálata során, hogy a kérelmező hamis adatot szolgáltatott, mely tény a Döntőbizottság a D.392/11/2015. (2015. július 17.) számú határozatában is megállapította és ezzel beállt a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt (hamis adat szolgáltatása miatti) kizáró ok, mely szerint a hamis adat szolgáltatás a közbeszerzési eljárás során következett be, ezért az ajánlatkérőnek ki kell zárnia a kérelmezőt a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Erre tekintettel a kérelmező ajánlata érvénytelen a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

Az összegezés azt is rögzítette, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok újbóli bírálata során felkérte a közbeszerzési eljárásba az értékelés során bevont igazságügyi szakértőt szakvéleményének felülvizsgálatára és kiegészítésére, amelyre 2015. augusztus 6. napjáig sor került. A kiegészített szakvélemény szerint a kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, ezért az ajánlat a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pont alapján érvénytelen.

11. A kérelmező 2015. augusztus 19-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyet az ajánlatkérő 2015. augusztus 26-án elutasított.

12. A kérelmező az eljárást lezáró döntés ellen jogorvoslatot nyújtott be 2015. szeptember 4-én. A Döntőbizottság D.706/2/2015. számon hiánypótlásra felszólító végzést adott ki. A kérelmező 2015. szeptember 17-én nyújtotta be hiánypótlását, melyhez mellékelte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.32.817/2015/13. számú, 2015. szeptember 15-én kibocsátott végzését. A Döntőbizottság 2015. szeptember 18-án kelt, D.706/4/2015. számú végzésében a jogorvoslati eljárást megindította. A Döntőbizottság 2015. szeptember 18-án kelt, D.706/5/2015. számú végzésében a jogorvoslati eljárást a Fővárosi Közigazgatási és

Munkaügyi Bíróság 12.K.32.817/2015/13. számú végzése ellen benyújtott fellebbezés elbírálásáig felfüggesztette.

13. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. január 15-én kelt 38.Kpk.46.482/2015/6. számú végzésében a Döntőbizottság D.706/5/2015. számú végzését hatályon kívül helyezte és a jogorvoslati eljárás lefolytatására kötelezte.

14. A Döntőbizottság az eljárást 2016. március 22-én D.201/2016. ügyszámon folytatta.

A jogorvoslati kérelem

15. A kérelmező a 2015. szeptember 4-én benyújtott kérelmében kérte a jogsértés megállapítását és az összegezés megsemmisítését, ajánlatkérő kötelezését új eljárást lezáró döntés meghozatalára. Kifejtette, hogy az ügyfélképessége arra tekintettel fennáll, hogy a Döntőbizottság D.392/11/2015. számú határozata ellen keresetet nyújtott be és kérte a határozat végrehajtásának felfüggesztését.

A kérelmező a jogorvoslati kérelmét úgy terjesztette elő, hogy abban az ajánlata érvénytelenségét vitató kérelmet két kérelmi elemként jelölte meg. A Döntőbizottság az 1. és a 4. kérelmi elemet egy kérelmi elemnek tekintette és akként vizsgálta.

Az első kérelmi elemében a kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő a Kbt. 56. § (1) bekezdés j) pontja szerinti kizáró ok fennállására alapozottan, jogsértően zárta ki a közbeszerzési eljárásból, és nyilvánította ajánlatát érvénytelenné, és jogsértően nem állapította meg a nyertességét. Kérte a döntés megsemmisítését.

Negyedik kérelmi elemként jelölte meg annak kifogásolását, hogy az összegezés jogsértő, az ajánlatkérő az árendokölások értékelése során figyelmen kívül hagyta, hogy objektív alapú, a Kbt. és a vonatkozó jogszabályoknak mindenben megfelelő indokolást nyújtott be, ezzel megsértette a Kbt. 69. § (3)-(4) és (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel a Kbt. 69. § (5) és Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontját.

A második kérelmi elemében a kérelmező sérelmezte, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 77. § (1) bekezdését azzal, hogy indokolása általános, konkrét és részletes indokolást nem tartalmaz. Álláspontja szerint ajánlatkérőt kötik a Döntőbizottság D.371/14/2015. sz. határozatában foglaltak a Kbt. 69. §-ának megfelelő alkalmazása tekintetében. Álláspontja szerint az ajánlatkérő nem a D.371/14/2015. sz. határozat rendelkező részében foglaltaknak megfelelően folytatta az eljárást, azaz nem megfelelően alkalmazta a Kbt. 69. §-át.

A harmadik kérelmi elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 79. § (3) bekezdését.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő észrevételében kérte, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül utasítsa el és a jogorvoslati eljárást szüntesse meg.

Az aránytalanul alacsony ár megítélésnek vonatkozásában előadta, hogy az ajánlati ár megalapozottsága végett a Kbt. 69. §-ának megfelelően két alkalommal is felszólította a kérelmezőt árindokolásra, mely kapcsán 64 egységárra vonatkozóan kérte objektív alapú indokolás megadását, továbbá a közbeszerzési eljárásba az ajánlatok értékelése során igazságügyi szakértőt vont be. A kiegészített igazságügyi szakvélemény megerősítette azon álláspontját, hogy a kérelmező ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, ezért a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja alapján érvénytelen.

A Döntőbizottság és a Bíróságok döntéseinek ismertetése

16. A Döntőbizottság 2016. április 12-én hozta meg döntését D.201/9/2016. számon, mely szerint a 2. kérelmi elem vonatkozásában ajánlatkérő megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 77. § (1) bekezdését. A Döntőbizottság az 1. és 3. kérelmi elemet elutasította. A határozat indokolásában az szerepelt, hogy a Döntőbizottság az eljárást lezáró döntést megsemmisítette. A Döntőbizottság 2016. április 19-én kelt D.201/12/2016. számmal hozott kijavító határozatot arról, hogy az eljárást lezáró döntést nem semmisítette meg.

17. 2016. május 18-án az ajánlatkérő a közös ajánlattevőkkel az eljárást lezáró szerződést kötötte.

18. A kérelmező 2018. május 6-án keresetlevelet nyújtott be a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A bíróság 12.K27.132/2016/15. számon, 2016. szeptember 20-án hozta meg és a Döntőbizottság részére 2016. szeptember 27-én kézbesítette az ítéletét. A bíróság az alperes D.201/12/2016. számú határozatával kijavított D.201/9/2016. iktatószámú határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte.

19. Az ítélet indokolása szerint a határozat rendelkező részének és indokolásának összhangba hozása kijavító határozattal nem jogszerű.

„A megismételt eljárásban az alperesnek a határozat rendelkező részében és indokolásában egyöntetűen kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a jogsértés megtörténtének megállapításán túl a Kbt. 152.§ (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisíti-e az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését, vagy sem.”

„Kétségtelenül megállapítható, hogy az ajánlatkérő a 2015. július 9. napján kelt D.371/14/2015. számú alperesi határozatban foglalt iránymutatásnak továbbra sem tett eleget, a Kbt. 69. § (3) bekezdésének megsértése a 2015. augusztus 14-i eljárást lezáró döntés kapcsán ismételt megállapítható.”

A bíróság megállapítása szerint jogsértő az alperes azon értelmezése, hogy a második érvénytelenségi ok, az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás jogszerűtlenségének kimondása indokolatlan és felesleges a határozat rendelkező részében, mert ehhez jogkövetkezmény nem fűződik. A bíróság álláspontja szerint nem lett volna mellőzhető a felperes negyedik kérelmi elemének kimerítése, a jogsértés megállapítása esetén annak rögzítése az alperesi határozat rendelkező részében és indokolásában is, valamint a Kbt. 152. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények alkalmazása, függetlenül attól, hogy egyetlen érvénytelenségi ok fennállása is az ajánlat érvénytelenségét vonja maga után, és az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésének teljes megsemmisítésére nem kerülhetett sor.

A Kbt. 77. § (1) bekezdés és a Kbt. 69. § (3) bekezdés megsértésének ismételt megállapítása maga után kellett volna, hogy vonja a Kbt. 152. § (3) bekezdés e) pontja alapján a bíróság kiszabását, és a Kbt. 152. § (3) bekezdés b) pontja alapján a 2015. augusztus 14-i eljárást lezáró döntésnek az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás miatti érvénytelenségre vonatkozó részének megsemmisítését.

A fenti indokok alapján a bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta és az ügy érdemére kiható, lényeges eljárási jogszabálysértések okán a Kbt. 160.§ (4) bekezdése és a Pp. 339.§ (1) bekezdése szerint döntött az alperesi határozat hatályon kívül helyezéséről és az alperes új eljárásra kötelezéséről.”

„Az új eljárás keretében az alperesnek ki kell mérítenie a felperes jogorvoslati kérelmében foglaltakat, mind a négy kérelmi elem tekintetében állást kell foglalnia, a megállapított

jogsértést rögzítenie kell a határozat rendelkező részében és indokolásában is, és alkalmaznia kell a Kbt. 152. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket.”

„A bíróság ugyanakkor nem találta megalapozottnak a felperes azon hivatkozását, hogy az alperes megsértette a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontját és a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontját.

Az alperes helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a felperes 2015. augusztus 14. napján az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság ajánlatkérő 2015. június 5-én meghozott döntése folytán a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt hamis adatszolgáltatás miatti kizáró ok hatálya alatt állt, ezért az ajánlatkérő jogszerűen döntött a felperes kizárásáról a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján és jogszerűen állapította meg, hogy a felperes ajánlata a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja alapján érvénytelen.”

20. A kérelmező felülvizsgálati kérelme alapján a Kúria 2017. május 30-án kelt, a Döntőbizottság részére 2017. augusztus 4-én kézbesített Kfv.III.38.175/2016/7. számú ítéletében a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K27.132/2016/15. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

21. Az első fokú bíróság a perben a Döntőbizottság által megküldött iratokat 2018. február 15-én küldte vissza a Döntőbizottság részére. A Döntőbizottság 2018. február 16-án a jogorvoslati eljárást megindította és a kérelmezőt hiánypótlásra hívta fel.

A kérelmező nyilatkozata

22. A kérelmező a hiánypótlási felhívásra az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette és nyilatkozatot terjesztett elő 2018. február 26-án. Előadta, hogy az álláspontja szerint tekintettel arra, hogy a Döntőbizottság az ügyfélképességét a jogorvoslati kérelem elbírálásakor megállapította, ügyfélképessége fennáll.

Döntőbizottsági határozatokra hivatkozással előadta, hogy a Döntőbizottság a joga, jogos érdeke fennállását már a jogorvoslati kérelem benyújtásakor megvizsgálta, a jogorvoslati eljárás nem a kérelmező érdekkörében felmerült okból indult meg csak 2018. február 19. napján.

Előadta, hogy a Bíróság nem adott olyan tartalmú iránymutatást a Döntőbizottságnak, hogy az új eljárásban vizsgálja meg, hogy a kérelmező ügyfélképessége fennáll-e, így álláspontja szerint az ügyfélképességének a 2.1. pontban megadott ismertetésén túl annak további igazolására nem köteles. Tekintettel arra, hogy a Bíróság a D.201/9/2016. számú határozatot hatályon kívül helyezte, és kötelező instrukciókat adott az új eljárásra nézve, a Döntőbizottság azt köteles végrehajtani. A megismételt eljárás tárgya csak az lehet, amire a Bíróság iránymutatása kiterjedt.

Hivatkozott arra, hogy a Kúria a BH2016. 155. számú eseti döntésében rámutatott arra, hogy a bíróság új eljárásról szóló iránymutatása köti a hatóságot, így nem végezhet más irányú eljárást, mint amit a bíróság meghatározott, továbbá a Kúria Kfv.III.37.698/2015/13. számú ítéletében rámutatott arra is, hogy a megismételt eljárásban a hatóság a bíróság által megadott szempontokat kell, hogy érvényesítse, azokat nem értelmezheti át, mivel a megismételt közigazgatási eljárásban a jog az, amit a bíróság iránymutatása tartalmaz.

Kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértően zárta ki az eljárásból a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján és nyilvánította érvénytelenné ajánlatát a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja alapján és ezzel összefüggésben az Összegezést jogsértő módon nem módosította az előzetes vitarendezési kérelemre tekintettel sem. Kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő abból a szempontból is jogsértően nyilvánította érvénytelenné ajánlatát a Kbt. 74. § (2)

bekezdés a) pontja alapján, mert ajánlati ára nem tartalmazott aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást. Kérelmezőnek jogos érdeke fűződött továbbá ahhoz, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 77. § (1) bekezdésében és a 79. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően indokolja az ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását.

Kérelmező továbbra is sérelmesnek tartotta, hogy a BKK Zrt.-nek a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja és Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenséget megállapító döntése alapjául végső soron egy olyan ajánlatkérői (Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság) döntés (kizárás) szolgált, amelyet jogerősen megsemmisítettek. Tekintettel arra, hogy a kérelmező közbeszerzési eljárásban soha nem szolgáltatott hamis adatot, illetve az ilyen megállapítást tartalmazó ajánlatkérői döntést már jogerősen is megsemmisítették, valamint a jelen jogorvoslati eljárással érintett közbeszerzési eljárásban tett ajánlata nem volt aránytalanul alacsony, jogszerű ajánlatkérői döntések esetén a BKK Zrt.-nek a kérelmezővel kellett volna megkötnie a közbeszerzési szerződést.

A közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértésére alapított bármely polgári jogi igény érvényesíthetőségének feltétele, hogy a Döntőbizottság, illetve - a Döntőbizottság határozatának felülvizsgálata során – a bíróság a jogsértést jogerősen megállapítsa [Kbt. 165. § (1) bekezdés]. A közbeszerzési jogsértés megállapítása a polgári jogi igény érvényesítésének előkérdése, amely jelen esetben a D.201/9/2016. számú határozat hatályon kívül helyezése okán a mai napig nem történt meg. Kérelmező jogos érdeke, hogy a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság iránymutatásával összhangban a Tisztelt Döntőbizottság az eljárást mind a négy kérelmi elem kimerítésével érdemben lefolytassa. Kérelmező csak az eljárás érdemi lefolytatását követően kerülhet abba a helyzetbe, hogy - jogsértés megállapítása esetén – polgári jogi igényét érvényesíthesse.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

23. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2014. december 11. napján kezdte meg, ezért a jogorvoslati eljárásra a Kbt. ezen időpontban hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kellett alkalmazni.

24. A Döntőbizottságnak a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K27.132/2016/15. számú ítélete alapján a negyedik kérelmi elem tekintetében kell állást foglalnia, a megállapított jogsértést a határozat rendelkező részében és indokolásában rögzítenie kell, és alkalmaznia kell a Kbt. 152. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményeket.

25. A Döntőbizottság a fentiek szerint külön kérelmi elemként vizsgálta, hogy a kérelmező azt is sérelmezte, hogy az ajánlatkérő jogsértően döntött az ajánlatának a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségéről.

26. A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony árat tartalmaz bármely olyan, az ellenszolgáltatásra vonatkozó összeg tekintetében, amely a 71. § szerint önállóan értékelésre kerül.

A (2) bekezdés kimondja, hogy az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésakor az ajánlatkérő korábbi tapasztalataira, a közbeszerzést megelőzően végzett piacfelmérés eredményére vagy a közbeszerzést megelőzően a becsült érték meghatározásához felhasznált egyéb adatokra kell figyelemmel lenni. Köteles az ajánlatkérő az (1) bekezdést alkalmazni

különösen akkor, ha az ajánlatban foglalt - az (1) bekezdés szerinti - ellenszolgáltatás több mint húsz százalékkal eltér a közbeszerzés - az ellenszolgáltatás önállóan értékelésre kerülő valamely eleme esetén az adott elemre eső - 18. § (2) bekezdésének alkalmazása nélkül számított becsült értékétől.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérő az indokolás és a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról. Ha az indokolás nem elégséges a megalapozott döntéshez, az ajánlatkérő írásban tájékoztatást kér az ajánlattevőtől a vitatott ajánlati elemekre vonatkozóan. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról.

A (4) bekezdés szerint az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) az építési beruházás, szolgáltatásnyújtás vagy árubeszerzés teljesítésének helyén hatályos munkavédelmi rendelkezéseknek és munkafeltételeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

Az (5) bekezdés szerint az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást.

A (6) bekezdés szerint a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek minősül az indokolás különösen akkor, ha az ajánlati ár - a szerződés teljesítéséhez szükséges élőmunka-ráfordítás mértékére tekintettel - nem nyújt fedezetet a külön jogszabályban, illetve kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett szerződésben az eljárás eredményéről szóló értesítés ajánlattevőknek történő megküldését megelőző egy éven belül megállapított munkabérre és az ahhoz kapcsolódó közterhekre. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ezen irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A (7) bekezdés kimondja, hogy amennyiben az ajánlati ár megalapozottságáról az (5) bekezdés szerinti döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

27. A Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz.

28. A Döntőbizottság a D.201/9/2016. számú határozatában foglaltakkal megegyezően az alábbiakat rögzíti:

A Döntőbizottság a 2015. július 9-én kelt D.371/14/2015. számú határozatban megsemmisítette az ajánlatkérő azon döntését, amellyel a kérelmező ajánlatát aránytalanul alacsony ár megajánlására tekintettel érvénytelennek minősítette. A Döntőbizottság az eljárás folytatását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy megfelelően alkalmazza a Kbt. 69. §-át.

Az ajánlatkérő 2015. augusztus 14-én ismételten meghozta azt a döntést, mely szerint a kérelmező ajánlata a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja alapján érvénytelen.

Az összegezésben azt közölte, hogy a kiegészített szakvélemény alapján az ajánlat érvénytelen. Egyéb indokolást az összegzés nem tartalmazott, az ajánlatkérő az előzetes

vitarendezési kérelemre adott válaszában sem közölte azokat az indokokat, amelyek alapján a döntést meghozta.

A kérelmező a határidőre benyújtott, üzleti titoknak minősített árindokolását két részre osztottan adta meg. Az első részben általános érvényű megállapításokat, adatokat és indokolást közölt, a második részben az ajánlatkérő által megjelölt költségvetési tételek és adatok indokolását adta meg.

Általános indokként hivatkozott arra, hogy az ajánlatban szereplő építőipari rezsioradíjak mértékét a hatályos jogszabály figyelembevételével adta meg. Táblázatban adta meg a kalkulált bér, adó és járulékösszeg kimutatását, közölte az alvállalkozók által foglalkoztatott munkavállalók bér és járulékköltségeit.

Hivatkozott arra, hogy a beruházást nagyfokú gépesítéssel, rendkívül gazdaságosan tudja megvalósítani, fajlagosan alacsony időráfordítással. Hivatkozott a gazdasági helyzetére, a beruházás közelében fekvő telephelyére. Csatolta az ajánlatban szereplő építőipari rezsioradíjak bemutatását segédmunkás és szakmunkás munkaóra számított értékét Ft/órában. Csatolta a saját állományában foglalkoztatni tervezett munkavállalók létszáma alapján kalkulált bér, adó és járulékösszeg kimutatását.

Csatolta az alvállalkozók nyilatkozatait a 30/2014. (IV.10.) BM rendeletre tekintettel.

B1-58 jelű mellékletként csatolta az ajánlatkérő által megjelölt tételekre vonatkozó árvetéseket, valamint 4 alvállalkozói árajánlatot. A benyújtott dokumentáció 197 oldal terjedelmű volt.

Az ajánlatkérő 2015. április 9-én további tájékoztatást kért a kérelmezőtől. A felhívásában kérte anyag és munkadíj megbontásban részletesen kimutatni a határozatban fent ismertetett körben a felsorolt tételek egységárát, tételenként megjegyzéseket fűzve az indokolás tartalmára nézve.

A kérelmező az első árindokolás szerinti szerkezetben, a második árindokolást is üzleti titoknak minősítve, 9 oldal terjedelemben általános indokolást és 73 oldal terjedelemben, részben táblázatos formában kalkulációkat, árvetéseket nyújtott be.

29. Az ajánlatkérő három alkalommal bízott meg szakértőket az árak elfogadhatóságára vonatkozóan. Az első döntését a kiegészített második szakvéleményre alapozva hozta meg.

A szakértői vélemény a szakértői vizsgálat módszerének ismertetése körében rögzítette, hogy a megbízó a szakértők rendelkezésére bocsátotta a közbeszerzési eljárás iratait, az ajánlati tervdokumentációt, a tervező által készített költségvetést és a beérkezett ajánlatokat. A szakértői munka során vizsgálták az ajánlati árak árszintjét a mérnökárhoz viszonyítva.

A kiegészített szakértői vélemény a kérelmező által benyújtott árindokolások vonatkozásában mindössze néhány általános észrevételt, megjegyzést tartalmazott.

Az ajánlatkérő által a jogorvoslati eljárás során csatolt 2015. augusztus 5-én kiegészített szakértői vélemény érdemi része másfél oldal terjedelmű. A szakértői vélemény szerint az árindokolás több számítási hibát is tartalmaz az egységárak tekintetében. Az egységárelemzés logikátlan és következtelen, ezért az egységárak nem megalapozottak, az árelemzéssel több probléma is van.

30. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Kbt. rendelkezései szerint az aránytalanul alacsony ár megállapítását követő eljárás az ajánlattevő által benyújtott indokolás értékelése. Ennek keretében az ajánlatkérő az indokolás és az ajánlatkérő rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni a vizsgált ajánlati elemek megalapozottságáról.

Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumai, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítani.

A Kbt. 69. § (3)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalat gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül az ajánlatkérő abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő két alkalommal is pontos, részletes, a vitatott árelemeket megjelölő árindokolást kért, amelyre a kérelmező részletes, általános és számszerűsített indokolást is adott.

31. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő jelen eljárásban vitatott 2015. augusztus 14-i eljárást lezáró döntéséből továbbra sem állapítható meg, hogy melyek azok a konkrét indokok, amelyekre tekintettel az ajánlatkérő kimondta, hogy a kérelmező által megajánlott ajánlati ár a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető, a kérelmező indokolása nem elfogadható. A döntés alapjául elfogadott kiegészített szakvélemény is csak a mérnökárhoz viszonyított eltéréseket vizsgálta, ezen felül hiányolta az eltérő technológia ismertetését, valamint általánosságban logikátlanságra és következetlenségre hivatkozott, nem tartalmazta a két árindokolást kérő felhívásra adott válasz értékelését, a szakértő továbbra sem végezte el az indokolások megalapozottságának vizsgálatát.

A Döntőbizottság rámutat, hogy bár a kérelmező ajánlatának érvénytelensége a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján jogszerűen került megállapításra, az ajánlatkérő továbbra sem tett eleget a Kbt. 69. § (3) bekezdésében foglalt azon kötelezettségének, mely szerint a rendelkezésére álló iratok alapján köteles meggyőződni az ajánlati elemek megalapozottságáról.

A Döntőbizottság a bíróság ítélete alapján a kérelmi elemnek helyt adott és megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 69. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság a Kbt. 134. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a 4. kérelmi elemre a Kbt. 152. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét.

32. A Kbt. 152. § (3) bekezdésének b) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg megsemmisítheti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás folyamán hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg.

33. A Döntőbizottság a Közbeszerzési Értesítő 2016/65. számában 2016. június 8-án, 6386/2016. iktatószámon megjelent „Budapest XXIII. kerület, GOH (Grassalkovich út-Ócsai út-Haraszti út csomóponti felüljáró felújításának kivitelezési munkái-tájékoztató az eljárás eredményéről” hirdetménye alapján megállapította, hogy a felek a szerződést 2016. május 18. napján megkötötték.

34. A Kbt. 152. § (3) bekezdés e) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel (személlyel), valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy a szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

35. A Kbt. 152. § (5) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása vagy a gazdasági szereplőnek a közbeszerzési eljárásban történő részvételtől eltiltása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét - így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást

lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időt, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat - veszi figyelembe. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. Az eltiltásra vonatkozó döntés kérdésében a külön jogszabályban foglaltakat is figyelembe kell venni.

36. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak. A Döntőbizottság 2015. július 9. napján kelt D.371/14/2015. számú határozatában hívta fel az ajánlatkérőt a Kbt. 69. §-nak megfelelő vizsgálatra, azonban a 2015. szeptember 2-án módosított eljárást lezáró döntés időpontjában a kérelmező már kizáró ok hatálya alatt állt, mely okból az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenségéről jogszerűen döntött, erre figyelemmel a további érvénytelenségi ok, az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás jogsértő vizsgálata, nem tekinthető súlyos jogsértésnek.

37. A Döntőbizottság a a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: új Kbt.) 151. § (9) bekezdése alapján rendelkezett az igazgatási szolgáltatási díj megfizetéséről.

38. A Döntőbizottság az új Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. Ákr. 126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

39. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását az új Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2018. március 20.

Dr. Telek Katalin sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Tomasovszki Tamás sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Sárvári Tamás ügyvéd (KRID: 18257757)
2. Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (KRID: 312629158)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (Helyben)